

Likabehandlingsplan Vimarskolan 7-9

Plan mot diskriminering,
trakasserier och kränkande
behandling, läsåret 2024/2025

Innehållsförteckning

-

Skolans version	3
Skolledningens ställningstagande	3
Planens syfte	3
Om planen	3
Definitioner	4
Främjande arbete	5
Förebyggande arbete	7
Kartläggning	9
Analys av nuläge 2023/2024	11
Mål och förbättringsåtgärder för läsår 2024/2025	13
Utvärdering av läsåret 2023/2024	14
Åtgärder vid kränkande behandling	16
Vidare åtgärder	17
Om kränkningarna ej upphör stegas åtgärderna enligt nedanstående exempel	17
Om elev kränks eller diskrimineras av personal	18
Lagar	18
Barnkonventionen	19
Kontaktuppgifter till likabehandlingsteam	19

Skolans version

Elever och personal inom Vimarskolan ska uppleva en trygg, säker och positiv miljö. Verksamheten ska präglas av en öppen attityd och respekt för människors lika värde.

Skolledningens ställningstagande

Utifrån en gemensam värdegrund visar skolan tydligt att det råder nolltolerans vad gäller diskriminering, trakasserier och kränkningar. Alla vuxna på skolan som får kännedom om en kränkning agerar enligt instruktionen "åtgärder vid kränkande behandling" (se sida 16). Det är alla vuxnas ansvar att agera vid kränkningar. Det är ett ansvar som all skolpersonal delar gemensamt, oavsett om man sitter med i likabehandlingsteamet eller inte.

Planen är ett stöd i uppdraget att ge alla elever en god kunskapsgrund i en trygg miljö, baserad på respekt och glädje.

Rektor för åk 7-9, Vimarskolan

Planens syfte

Likabehandlingsplanen talar om hur skolan arbetar för alla elevers lika rättigheter och möjligheter. Likabehandlingsplanen redogör för skolans främjande och förebyggande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Om planen

- Likabehandlingsplanen upprättas årligen i maj/juni.
- All personal arbetar aktivt med planens innehåll och målsättningar.
- Rektor och likabehandlingsteam ansvarar för arbetet med att utvärdera och upprätta planen.
- Likabehandlingsplanens mål och insatser för kommande läsår utgår från analys av kartläggning.
- Elever och personal känner till innehållet i planen.
- Vårdnadshavare ges möjlighet att ta del av planen.
- Elever, vårdnadshavare och personal deltar i utvärdering av skolans likabehandlingsarbete.

Definitioner

Elev är den som deltar i eller söker utbildning, som regleras enligt skollagen.

Personal är anställda och uppdragstagare i skollagsreglerad verksamhet.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen. Kränkande behandling kan till exempel vara att retas, frysa ut någon, sprida rykten, knuffas eller hota någon.

Mobbning är ett vardagligt uttryck för upprepade kränkningar.

Diskriminering är när skolan som organisation kränker en elev eller behandlar en elev orättvist och det beror på någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Dessa är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering är när någon behandlas sämre än andra, trots att man borde bli behandlad precis likadant. Ibland kan man känna sig orättvist behandlad utan att det är diskriminering. Lagen om diskriminering ställer olika krav. Diskriminering är olagligt och kan anmälas till Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Diskrimineringslagen förbjuder följande sex olika former av diskriminering;

Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. För att det ska räknas som diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Om en händelse är diskriminering beror alltid på den enskilda situationen.

Indirekt diskriminering är när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla. Det kallas för indirekt diskriminering om du behandlas sämre än någon annan skulle behandlas i en jämförbar situation, för att man använder en regel som verkar rättvis, men som blir orättvis när man använder den.

Instruktioner att diskriminera är till exempel när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan. En instruktion är att bestämma vad någon ska göra. Den som säger till någon annan att diskriminera gör ett lagbrott.

Bristande tillgänglighet är när en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier är när en person gör eller säger något som har med kroppen eller sex att göra, och som den andra personen tycker känns obehagligt. Sexuella trakasserier är aldrig okej, och kan vara brottsliga. Det är du som utsätts som bestämmer vad som är trakasserier. Det är bara du som kan känna om något känns obehagligt för dig.

Främjande arbete

Arbete mot kränkande behandling		
Insats	Tidsram	Ansvar
Ordningsregler utarbetas gemensamt med elever	Årligen, i samband med bl.a. elevråd och arbetslagskonferens	Rektor
Gemensamma regler för studiero	Dagligen	Samtlig personal
Introduktionsdag för elever i åk 7	Terminsstart åk 7	Klassföreståndare och rektor
Bemötande – vuxennärvaro bland elever utanför lektionstid	Dagligen	Samtlig personal
Fasta placeringar i klassrummet	Dagligen	Samtlig personal
Samlad placering i matsalen i åk 7 (klassvis)	Dagligen	Klassföreståndare
Gruppindelningar sköts av vuxna	Dagligen	Samtlig personal
Vuxen som hälsar elever och vuxna välkomna på morgonen vid entrén	Dagligen	Skolkurator/rektor
Fadderverksamhet för nya elever enligt Vimarskolans rutin för mottagande av nya elever.	Introduktionsperiod	Klassföreståndare

Arbete mot diskriminering			
Diskrimineringsgrund	Insats	Tidsram	Ansvar
Kön	<p>Undervisningsmaterial anpassas så att normer och stereotypa föreställningar om kön ifrågasätts och minimeras.</p> <p>Undervisningsmaterial anpassas så att samtliga genusperspektiv finns representerade i materialet.</p> <p>I skolverksamheten möter vi varandra som individer och inte utifrån kön.</p> <p>Vi undviker att påtala könstillhörighet om inte verksamheten direkt kräver det.</p> <p>Alla sysslor i skolan kan utföras av alla elever och personal oavsett kön.</p>	<p>Terminsvis</p> <p>Dagligen</p>	<p>Pedagogisk personal</p> <p>Samtlig personal</p>
	Könsöverskridande identitet eller uttryck	<p>Undervisningsmaterial anpassas så att normer och stereotypa föreställningar om kön ifrågasätts och minimeras.</p> <p>Undervisningsmaterial anpassas så att samtliga genusperspektiv finns representerade i materialet.</p>	<p>Terminsvis</p> <p>Dagligen</p>
Sexuell läggning		<p>Undervisningsmaterial anpassas så att normer och stereotypa föreställningar om sexuell läggning minimeras.</p> <p>Undervisningsmaterialet anpassas så att olika perspektiv på sexualitet finns representerade.</p>	<p>Terminsvis</p> <p>Dagligen</p>

Etnisk tillhörighet	I skolverksamheten möter vi varandra som individer och inte utifrån etnisk tillhörighet.	Dagligen	Samtlig personal
	Fadderverksamhet för nya elever enligt Vimarskolans rutin för mottagande av nya elever.	Introduktions period	Klassföreståndare
Religion eller annan trosuppfattning	Undervisning bland annat i religion bidrar till ökad förståelse för andra religioner eller trosuppfattningar.	Kontinuerligt	Pedagogisk personal
	I skolverksamheten möter vi varandra som individer och inte utifrån religion eller annan trosuppfattning.	Dagligen	Samtlig personal
Funktionsnedsättning	Tillgänglighet i skolans lokaler och i undervisningsmiljön. Personalen utbildas och får kunskap om elevers särskilda behov och eventuella hjälpmedel.	Läsår	Rektor och pedagogisk personal
Ålder	I skolverksamheten möter vi varandra som individer och inte utifrån ålder.	Dagligen	Samtlig personal

Förebyggande arbete

Arbete mot kränkande behandling		
Insats	Tidsram	Ansvar
Muntlig och/eller skriftlig information om planen och likabehandlingsarbetet ges till elev, vårdnadshavare och personal.	Årligen	Rektor och klassföreståndare
Vuxna vistas bland eleverna på raster. Rastschema upprättas i samband med läsårsstart.	Daglig tillsyn	Rektor
Likabehandlingsteamet för Vimarskolan åk 7-9 sammanträder för löpande insatser.	Varje vecka	Rektor
Fokusgrupper i årskurs 7-9	En gång per läsår	Kurator

Bussvakter	Dagligen	Rektor
------------	----------	--------

Arbete mot diskriminering			
Diskriminerings grund	Insats	Tidsram	Ansvar
Kön	Handlingsplan för undervisning inom sexualitet, samtycke och relationer.	Kontinuerligt	Rektor
	Skolans personal reflekterar och diskuterar normer, jämställdhet och diskriminering.	Kontinuerligt vid arbetsplats-träffar	Rektor
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Handlingsplan för undervisning inom sexualitet, samtycke och relationer.	Kontinuerligt	Rektor
	Skolans personal reflekterar och diskuterar normer, jämställdhet och diskriminering.	Kontinuerligt	Rektor
	Enskilda omklädningsrum finns tillgängliga.	Kontinuerligt	Rektor
	Könsneutrala toaletter finns tillgängliga.	Kontinuerligt	Rektor
Sexuell läggning	Handlingsplan för undervisning inom sexualitet, samtycke och relationer.	Kontinuerligt	Rektor
Etnisk tillhörighet	Skolan tillser att det finns studiehandledare.	Vid behov	Rektor
	Skolan tillhandahåller läromedel på annat modersmål så långt det är möjligt.		
	Arbetslag för varje årskurs har schemalagd vuxennärvaro med elever. Vuxna finns i elevernas spontana sociala kontext.	Dagligen	Arbetslag
	Elev och vårdnadshavare med annat modersmål ska kunna ta del av all information gällande elevens skolgång.	Kontinuerligt	Rektor
	I undervisningen skapa förståelse för annan etnicitet och kultur.	Kontinuerligt	Samtlig personal

	Arbete i årskurserna gällande etnicitet och kultur.	Läsårsvi	Likabehandlingsteamet och klassföreståndare
Religion eller annan trosuppfattning	I de fall uppfattningar och traditioner påverkar skolsituationen för eleven, måste hem och skola komma överens om vad som ska gälla för elevens bästa.	Kontinuerligt	Pedagogisk personal
	De traditioner som uppmärksammas i skolan är inte uttalat kopplade till religion eller annan trosuppfattning. Medverkan är frivillig.	Kontinuerligt	Samtlig personal
Funktionsnedsättning	Anpassa skol- och studiesituation så att varje elev med funktionsnedsättning får den hjälp den eleven behöver.	Vid behov	Rektor
	Anpassa aktiviteter så att varje elev med funktionsnedsättning ges likvärdiga möjligheter.	Kontinuerligt	Samtlig personal
	Använda undervisningsmaterial där innehållet berör funktionsnedsättning.	Kontinuerligt	Pedagogisk personal
	Arbete i årskurserna gällande funktionsnedsättning.	Läsårsvi	Likabehandlingsteam och klassföreståndare
Ålder	I elevrådet finns samtliga årskurser representerade.	Kontinuerligt	Rektor

Kartläggning

Kartläggning genomförs på individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

Metod	Tidpunkt	Ansvar
Likabehandlingsteam	En gång per vecka	Rektor
Elevhälsoteam	En gång per vecka	Rektor
Morgonmöte med personalgrupp	En gång per vecka	Rektor
Tillsyn av elevutrymmen	Dagligen enligt schema	Rektor

Hälsosamtal	Åk 8	Skolhälsovård
Kartläggning diskriminering	Vårterminen	Likabehandlingsteam
Elevrådets och klassrådets rapportering	En gång per månad	Johan Wiktorsson
Fokusgrupper	En gång per läsår	Kurator
Mod, ansvar och fantasi	En gång per läsår	Rektor
Arbetslagsträff	En gång per vecka	Arbetslagsledare i resp. arbetslag
Personalenkät	Vårterminen	Arbetslagsledare
Elevenkät	Vårterminen	Klassföreståndare
Föräldraenkät	Vårterminen	Klassföreståndare
Lära-känna-samtal	Höstterminen, åk 7	Klassföreståndare
Utvecklingssamtal åk 7-9	En gång per termin	Klassföreståndare
Föräldramöte åk 7-9	En gång per termin	Klassföreståndare, arbetslag

Efter genomförd kartläggning analyseras dessa av likabehandlingsteamet och redovisas i en sammanfattande beskrivning. Likabehandlingsteamet bedömer och analyserar nuläget och föreslår målsättningar för kommande läsår. Rektor ansvarar för den slutgiltiga sammanställningen av likabehandlingsplanen och för prioriteringen av mål, insatser och åtgärder för kommande läsår.

Analys av nuläge 2023/2024

Allmänt

Eleverna på skolan känner sig trygga i hög grad. De upplever att de själva agerar på något sätt när de uppmärksammar kränkningar. Upplevelsen är att de flesta kränkningar sker, i fallande ordning, i korridorer och i cafeteria med aktiviteter, kopplade till cafeteria, biljard och bordtennis. Eleverna vill att fokus läggs på utveckling av arbetet mot rasism och gällande tid utanför lektioner. Majoriteten av eleverna tycker att vuxna agerar vid kränkningar. De upplever inte att de märkt av det förebyggande arbetet mot kränkningar. Gällande de elever som varit involverade i likabehandlingsärenden upplever ett lägre antal elever att insatser lett fram till en förbättring jämfört med föregående år. Eleverna önskar högre grad av interaktion mellan vuxna och elever i form av samtal med elever i klassrum och under rastverksamhet. De vill ha fler vuxna i korridorer och att kränkande beteende får tydliga konsekvenser.

Klasserna har gruppvis fått utvärdera åtgärderna gällande att minska uttryck för främlingsfientlighet och rasism samt minska kränkningar på sociala medier. På frågan om uttryck gällande främlingsfientlighet har förbättrats med insatsen aktivt arbete planerat av likabehandlingsteamet upplever klasserna olika. 30 procent upplever att insatsen fått positiv verkan, 35 procent tycker inte att insatsen påverkat och 33 procent har svarat "vet inte". 37 procent svarar "ja" på frågan om vuxna agerande leder till minskat uttryck för främlingsfientlighet medan 38 procent svarar "nej", övriga svarar "vet inte". Gällande frågan om eleverna tycker att det givit någon effekt när insatser genomförts i ordinarie undervisning anser 33 procent att det givit positiv verkan och 40 procent anser att det inte gjort det, 27 procent svarar "vet inte".

Gällande insatser kring kränkningar på sociala medier anser 35 procent att det likabehandlingsteamet planerat för klassaktivitet påverkat positivt. 31 procent tycker inte att de märkt någon positiv skillnad och 34 procent vet inte. Elevgrupperna har själva inga egna förslag på hur vi kan minska kränkningar på sociala medier. Elevgrupperna ser en svårighet för skolan att nå målet då kränkningarna sker på en annan arena. De problemområden som lyfts fram i elevgrupperna är rasism, bodyshaming och sexuella kränkningar.

116 svar av 600 vårdnadshavare har inkommit. 39,7 procent tycker att skolan ska satsa extra på kränkningar på sociala medier. 25 procent tycker att vi ska satsa mer på elevernas studiero. 18,1 procent tycker att vi ska arbeta vidare med elevernas språkbruk. Övriga 17,2 procent, innefattar kön och könsroller, rasism samt tid utanför lektion.

80 procent av 116 vårdnadshavare upplever att de är insatta i skolans likabehandlingsarbete. De frivilliga kommentarerna tar upp bland annat att de är mycket nöjda med skolans likabehandlingsarbete, men att skolan behöver bli bättre på att återkoppla hem i samband med ett ärende samt lägga mer tid tillsammans med ungdomarna, t ex vid raster. Någon nämner en fortsatt tät kontakt mellan hem och skola, för att undvika att små saker leder till stora problem. Någon anser att det fortsatt är viktigt att arbeta med elevernas språkbruk. Vårdnadshavare lyfter även att

de behöver ta sitt ansvar hemma vid för att underlätta elevernas skolgång.

Två av tre arbetslag tycker att vi har nått det uppsatta målet gällande främlingsfientlighet. Två av tre arbetslag anser sig inte veta om vi nått det uppsatta målet för att minska kränkningar på sociala medier. Ett av tre arbetslag anser inte att vi nått upp till detta mål. Förslag från personal, för att nå målen gällande främlingsfientlighet, är att arbeta utifrån de bestämda åtgärderna. Arbetslagen anser att vi behöver arbeta mer aktivt och kontinuerligt med insatser under läsåret.

Gällande kränkningar på sociala medier tycker ett arbetslag att det är en stor skillnad i vissa klasser men i andra klasser inte. Ett annat arbetslag tycker att vi borde arbeta med polisens material kring näthat och kränkningar.

Personalen vill att vi arbetar vidare med kränkningar på sociala medier, främlingsfientlighet och rasism, bristande respekt i det sociala samspelet samt språkbruk.

Ett arbetslag ger förslag på att alla i personalen måste ta sitt ansvar för att arbeta förebyggande med åtgärder kring främlingsfientlighet och rasism. En fortsatt ökad vuxennärvaro är ytterligare ett förslag. Ett annat förslag är att fler och längre "lära-känna-aktiviteter" i början av läsåret för att få ihop klasserna samt bryta av läsåret med aktivitetsdagar. Arbetslagen tycker också att elever behöver få ökad kunskap om NPF-området (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) samt en ökad förståelse kring ordens egentliga betydelse, då elever använder olämpligt språkbruk.

Både elever, vårdnadshavare och personal är överens om att det fortsatta arbetet kring kränkningar på sociala medier bör fortsätta samt att det finns behov av att sätta upp ett nytt mål kopplat till främlingsfientlighet och rasism.

Utifrån diskrimineringsgrunderna

Efter kartläggning av läsåret 2023/2024 utifrån diskrimineringsgrunderna, framkommer inga tydliga skillnader mot tidigare läsår. Tendenserna är desamma, det är få elever som svarar att det förekommer diskriminering och trakasserier ofta. I kartläggningen för föregående läsår noterades en liten ökning av att elever upplever trakasserier på grund av etnicitet. Denna tendens kvarstår även detta läsår, med näst intill samma resultat.

Risker som har identifierats i verksamheten utifrån diskrimineringsgrunderna:

a) Kön: Risk för kränkande behandling och sexuella trakasserier. Risk för att känna en press att följa könsnormer.

b) Könsoverskridande identitet eller uttryck: Risk för kränkande behandling, trakasserier och utanförskap. Risk för att känna press att följa könsnormer. Särskild risk för kränkande behandling i omklädningsrum och på sociala medier.

c) Sexuell läggning: Risk för kränkande behandling, trakasserier och utanförskap. Särskild

risk för kränkande behandling i omklädningsrum och på sociala medier.

d) Etnisk tillhörighet: Språket kan utgöra en svårighet i sociala sammanhang och leda till utanförskap. Risk för utsatthet på grund av fördomar kring annan kultur och hudfärg. Risk för att litteratur inte finns på flera språk. Muntlig och skriftlig information finns inte alltid på andra språk än svenska. Information gällande elevens skolgång ges oftast enbart på svenska. Läromedel på annat modersmål än svenska finns ej i tillräcklig utsträckning. Brist på studiehandledare i vissa språk.

e) Religion eller annan trosuppfattning: Risk för att vissa högtider och traditioner firas men inte andra. Hänsyn tas inte alltid till traditioner kopplade till religion eller annan trosuppfattning.

f) Funktionsnedsättning: Risk att hamna utanför och känna sig otillräcklig i sociala situationer och sammanhang. Risk för kränkande behandling, trakasserier och utanförskap. Funktionsnedsättning berörs sällan i läromedel. Risk för exkludering i vissa sociala aktiviteter som inte är anpassade eller tillgängliga.

g) Ålder: Risk för att yngre elever blir behandlade med mindre respekt. Risk för att det påverkar vilka utflykter elever får göra beroende på ålder.

Utifrån identifierade risker har vi gjort en bedömning att inga ytterligare åtgärder vidtas inför läsåret 2024/2025 gällande arbetet mot diskriminering. De åtgärder som redan finns i skolans främjande och förebyggande arbete, fortlöper och utvecklas vid behov.

Mål och förbättringsåtgärder för läsåret 2024/2025

Alla elever, personal och vårdnadshavare har getts möjlighet att påverka och lämna synpunkter på likabehandlingsarbetet för kommande läsåret. Nedan redovisas utvecklingsområden, målsättningar och åtgärder för läsåret 2024/2025.

Utvecklingsområde	Målsättning	Åtgärd	Tidsram	Ansvar
Främlingsfientlighet	Öka tryggheten för samtliga elever under skoldagen. Minska uttryck för främlingsfientlighet och rasism.	Klasserna arbetar aktivt med uppgifter som likabehandlingsteamet planerat. Samarbete med extern organisation. All personal agerar vid bruk av uttryck för främlingsfientlighet och rasism. Behandlas i ordinarie undervisning.	Några tillfällen under läsåret Kontinuerligt under läsåret	Rektor

Arbete mot kränkningar på sociala medier	Minska kränkningar på sociala medier	Klasserna genomför uppgifter som Likabehandlingsteamet planerat i syfte att öka kunskaper och medvetenhet om hur man beter sig schyst på nätet. Likabehandlingsteamet gör punktinsatser vid behov för att minska kränkningar på sociala medier.	Några tillfällen under läsåret	Rektor
--	--------------------------------------	--	--------------------------------	--------

Utvärdering av läsåret 2023/2024

Målsättningar för läsåret 2023/2024 var följande:

- 1) Öka tryggheten under skoldagen
- 2) Minska kränkningar på sociala medier

Åtgärder under läsåret 2023/2024

Ett rastvaktschema för att öka vuxennärvaro har funnits. Detta innebär att det funnits vuxna i korridorer och andra utrymmen då elever haft rast. Dörrarna till lärarnas arbetsrum har varit öppna så ofta som möjligt, för att skapa en tryggare miljö utanför klassrummet. Personal agerar vid bruk av svordomar, könsord och liknande nedsättande uttryck.

Förebyggande insatser i vissa elevgrupper har bidragit till tryggheten.

Det har funnits ett fortsatt mobilförbud under lektioner. Det har också varit ett fortsatt mobilförbud i idrottshallen. Detta då eleverna upplever att omklädningsrummen är en plats där en kan bli fotograferad på ett kränkande sätt. Ett allmänt förbud mot fotografering och filmning under skoltid kvarstår i skolans ordningsregler. Lärarna har fortsatt samma struktur för start och slut av lektion vilket av eleverna upplevts som en bidragande orsak till ökad trygghet.

Regler i syfte att motverka kränkningar i samband med skolavslutning kvarstår. Eleverna har undervisats om likabehandling i fyra faser. Fas 1, gällande appanvändning och chattgrupper, presenterades vid blivande årskurs 7 besök på högstadiet den 21 maj. Fas 2, innehöll information och klargörande av begreppen *kränkande behandling*, *diskriminering* och *trakasserier* samt gången i ett likabehandlingsärende samt hur arbete och dokumentation sker. I Fas 3, fick eleverna fundera över hur de kan bidra till att minska otrygghet och kränkningar, vilket sedan utmynnade i en överenskommelse i klassen. Fas 4, ledde och genomförde klassföreståndare arbetet i klassen med fokus på säkerhet på nätet. Här diskuterades vilka appar som eleverna använder sig av och att dessa kan vara plattformar för kränkningar. Samt i vilket syfte de använder dessa appar. Det diskuterades risker som finns med gruppchattar samt vilket ansvar man har som enskild individ när man är med i dessa grupper. Klasserna fick undervisning utifrån arbetsmaterialet *Tänk på*

vad du lägger ut på nätet! och *Var rädd om dig på nätet!* Materialet är utformat av Skolverket.

Vid föräldramöten har information presenterats kring hur skolan arbetar med likabehandling. I presentationen har det också framkommit vilka målområden vi strävar mot. Vårdnadshavare har också fått skriftlig information om hur skolan hanterar likabehandlingsärenden. Under föräldramötet i årskurs 9 presenterades skolans riktlinjer för att undvika kränkningar under skolavslutningsveckorna.

Utvärdering elever

Upplevelsen är att tryggheten i skolmiljön är fortsatt god. Utvärderingen av det gångna läsåret visar att majoriteten av eleverna känner sig trygga under skoldagen. Eleverna tycker inte att de märkt av det förebyggande likabehandlingsarbetet. Gällande om likabehandlingsarbetet lett fram till förbättringar tycker de elever som varit involverade i likabehandlingsärenden olika. I åk 7 är det få elever som upplever en positiv förändring. I åk 8 är det spridning mellan har inte lett fram till förbättring och har lett fram till förbättring i viss grad. Aktuella elever i åk 9 är det stor spridning från lägst till högst. Upplevelsen är att de flesta kränkningar sker utanför klassrumsverksamheten, i cafeteria, vid biljardbord, bordtennis och schack samt korridorer. Jämfört med förra läsåret är upplevelsen att kränkningar på sociala medier sjunkit. Majoriteten av eleverna tycker att vuxna agerar vid kränkningar. Eleverna i åk 9 upplever att vuxna inte agerar vid dåligt språkbruk i den utsträckning de borde. Eleverna i åk 7 anser att likabehandlingsarbetet vidare ska fokusera på att motverka rasism. Sedan följer språkbruk tätt följt av studiero. I åk 8 vill eleverna att fokus bör läggas på förbättringar på tid utanför lektioner. I andra hand bör arbete mot rasism prioriteras. Eleverna i åk 9 lyfter också situationen utanför lektionstid men uppmärksammar studiero som en utvecklingspunkt.

Utvärdering vårdnadshavare

Vårdnadshavare är till största del nöjda med likabehandlingsarbetet. De upplever att det finns en tydlig struktur i hur skolan arbetar med likabehandling samt att skolan agerar när något händer. Det som framkommer som förbättringsområden, är att ha en tät och kontinuerlig kommunikation med vårdnadshavare vid incidenter men även efter uppföljning samt att personal behöver tillbringa mer tid tillsammans med ungdomarna, t ex vid raster. De anser även att skolan behöver arbeta vidare med elevernas språkbruk.

Utvärdering personal

Två av tre arbetslag tycker att vi har nått det uppsatta målet gällande främlingsfientlighet. Det är även två av tre arbetslag som anser sig inte veta om skolan uppnått målet för att minska kränkningar på sociala medier. Ett av tre arbetslag anser att vi inte nått detta mål. Ett förslag är ökad vuxennärvaro samt fler och längre schemabrytande aktivitetsdagar där eleverna, klasser och personal lär känna varandra.

Personalen upplever att det har funnits en svårighet i att upptäcka kränkningar på sociala medier och att det därför bör prioriteras att arbeta vidare med det som utvecklingsmål men att även främlingsfientlighet och rasism bör arbetas vidare med.

Utvärdering av arbetet mot diskriminering

Vid genomgång av statistik gällande ärenden om kränkande behandling under läsåret 2023/2024 förekommer ärenden om kränkande behandling kopplade till diskrimineringsgrunderna. Detta kallas trakasserier och i statistiken för läsåret 2023/2024 är det trakasserier på grund av etnicitet som är den diskrimineringsgrund som förekommer i de flesta ärenden.

I jämförelse med tidigare läsår 2022/2023 har antalet ärenden om trakasserier på grund av etnicitet minskat med ungefär femtio procent.

Gällande tillgänglighet för elever med funktionsnedsättning har det under läsåret vid några tillfällen uppmärksammats brister i att hantera hjälpmedel. Dessa brister har då åtgärdats. Det finns utifrån detta ett behov av att förtydliga förebyggande insatser på detta område.

Åtgärder vid kränkande behandling

1. Du får kännedom om att en elev kränker en annan elev
Gör omgående en *Anmälan till huvudman gällande kränkning* i Prorenata.
2. Prata med den utsatte och anteckna
  - a) Var, när, hur?
  - b) Vittnen?
  - c) Har det förekommit tidigare? Relation till den andre?
  - d) Fråga den utsatte om denne kan tänka sig att möta den som kränkt, för en överenskommelse.
  - e) Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet.
3. Hör eventuella vittnen, enligt ovan.
4. Prata med den elev som kränkt
  - a) Fråga eleven om hen vet varför vi ska prata.
  - b) Var, när, hur?
  - c) Vittnen?
  - d) Har det förekommit tidigare? Relation till den andre?
  - e) Fråga om eleven kan tänka sig att möta den som utsatts, för en överenskommelse.
  - f) Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet.
5. Hör eventuellt nytillkomna vittnen.
6. Om parterna samtycker, genomförs en överenskommelse som innefattar:
  - a) En överenskommelse om fortsättningen (kränkningar ska upphöra samt vad eleven ska göra om kränkningarna fortsätter)

- b) Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet
- c) Bestämma tillfälle/tillfällen för uppföljning

7. Informera vårdnadshavare om elevernas utsagor samt åtgärd (överenskommelse och uppföljning)

8. Om elev förekommit tidigare, fyll i rutan JA gällande "Vidarebefordras till likabehandlingsgruppen". I rutan "Åtgärder" skriver du efter dina vidtagna åtgärder följande: Likabehandlingsteamet samtalar med NN (utsättarens namn).

9. Informera klassföreståndare.

10. Signera "utredning av kränkning" i Prorenata.

Vidare åtgärder

1. Rektor kan med stöd av skollagen tillämpa disciplinära åtgärder för att upprätthålla en trygg miljö för alla elever. Detta innebär att elev, för att kunna trygga andras säkerhet, kan bli avstängd för en tid eller bli förflyttad till annan skolenhet.

2. Resursgruppen (socialtjänst/polis/skola) tillkallas för möte med elev som sätter andras trygghet i fara. Vårdnadshavare lämnar medgivande innan kontakt sker.

3. Anmälan till socialtjänst och/eller polis görs av rektor.

Om kränkningarna ej upphör stegras åtgärderna enligt nedanstående exempel

1. Samtal med likabehandlingsteam
2. Samtal med rektor och vårdnadshavare
3. Samtal med resursgrupp (polis och socialtjänst)
4. Disciplinära åtgärder enligt skollagen kap 5

Om elev kränks eller diskrimineras av personal

- Vid kännedom om att elev blir utsatt för kränkning eller diskriminering informeras rektor omedelbart.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare.
- Rektor kallar personal, elev och vårdnadshavare för utredning.
- Händelsen utreds av rektor eller den rektor utser. Utredningen dokumenteras.
- Åtgärder bestäms utifrån vad som framkommer vid samtalet.
- Eleven erbjuds hjälp och stöd.

Lagar

Skollag (2010:800).

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag_2010800_sfs-2010-800

Diskrimineringslag (2008:567).

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197

Barnkonventionen

Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. Barnkonventionen är svensk lag från och med den 1 januari 2020.

Barnkonventionens grundprinciper

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Kontaktuppgifter till likabehandlingsteam

Du kan vända dig till alla vuxna på skolan. Alla har skyldighet att agera. Du kan tala med alla lärare, skolsköterska, kurator eller rektor.

Kontaktuppgifter till likabehandlingsteam:

Pernilla Begu, rektor: pernilla.begu@utb.vimmerby.se

Johan Wiktorsson, lärare: johan.wiktorsson@utb.vimmerby.se

Maria Valtenius, lärare: maria.valtenius@utb.vimmerby.se

Yvonne Carlsson: yvonne.carlsson@utb.vimmerby.se

Maria Wester, specialpedagog: maria.wester@utb.vimmerby.se

Amanda Sundberg, skolkurator: amanda.sundberg@utb.vimmerby.se

Jonas Elofsson, lärare: jonas.elifsson@utb.vimmerby.se

Jacob Borg, lärare: jacob.borg@utb.vimmerby.se